

GROND

- Neem grondmonsters vir onderhoudsprogramme vir kalk en voeding. Monsters kan later geneem word, maar dit is beter om hulle te neem voor die laboratoriums aan die einde van Januarie te besig word.
  - Neem 'n monster elke 2 tot 3 jaar van elke boord of bestuursone.
  - Neem monsters vanaf 'n diepte van 0 tot 40cm.
  - Neem monsters in die wortelsone.
  - Monsters moet vanaf 6 tot 10 liggings in die boord geneem word en in 'n emmer gemeng word. Neem 'n saamgestelde monster vanuit die emmer.
  - Monsters moet tussen 0.5 en 1 kg in grootte wees.
  - Maak 'n aantekening van die inhoud van die growwe fraksie (klippe) as 'n % van die totale volume.
  - Plaas die monster in 'n plastieksak en merk deeglik.
  - Lewer aan 'n gesertifiseerde laboratorium vir standaard chemiese grondanalise, wat ten minste die volgende parameters moet insluit:
    - Basiese kation analise (Ca, Mg, K en Na)
    - pH
    - Weerstand
    - Uitruilbare suurheid (H)
  - Gee die resultate aan u tegniese adviseur om 'n kalkprogram vir die komende herfs en winter saam te stel. Hierdie program is tradisioneel vir 3 jaar geldig.

BESPROEING

- Monitor die vog in die buffersone van die grondprofiel.
  - Die buffersone kan losweg gedefinieer word as 'n reserwe van grondvog van waaruit sekondêre vog deur die bome verkry kan word in warm tye of wanneer die primêre wortelsone se vogvlakke naby aan uitputting is.
  - Hierdie diepte kan bepaal word deur waarneming van die grondprofiel
    - Grawe 'n profielgat in die wortelsone.

- Let op die diepte waar 80% van die wortels voorkom. Hierdie is die primêre wortelsone.
    - Let op die diepte en tipe beperkende laag. Dit kan onder andere die grondwatervlak, harde klip of klei wees.
    - Besluit oor die diepte tot waar die boom realisties water kan ekstraheer. Hoe groter die beperking, hoe vlakker die diepte van die buffersone.
  - Monitor die wortelsone (tipies 0 tot 40cm) twee keer per week en die buffersone (tipies 40 tot 60cm) elke derde keer tydens veldwaarnemings. Monitor voortdurend wanneer vogmeters gebruik word.
  - 'n Droë wortelsone moet aangespreek word deur langer te besproei.
  - 'n Tipiese skedule in hierdie tyd kan soos volg wees
    - Kort besproeiing op Woensdag (wat 0 tot 40cm bereik)
    - Kort besproeiing op Vrydag (wat 0 tot 40cm bereik)
    - Lang besproeiing op Maandag (wat 0 tot 60cm bereik)
  - Moet nooit by die buffersone verby besproei nie, want hierdie water word net vermors.
- Wanneer om "pulsbesproeiing" te oorweeg
    - Pulsbesproeiing is 'n strategie wat gebruik word om sonbrand te verminder deur die atmosfeer om die boom af te koel deur die mikrobeproeingstelsel vir 10 tot 20 minute in 'n uurlikse siklus in die warmste tyd van die dag te laat loop.
    - Hoewel die effekte van hierdie strategie kortstondig is, kan dit die voorkoms van sonbrand verminder indien dit tesame met die eintlike besproeiingskedule uitgevoer word.
    - Pulsbesproeiing moet nooit 'n doeltreffend besproeiingskedule vervang nie.
    - Die gebruik van pulsbesproeiing moet slegs oorweeg word wanneer:
      - Daar genoeg water is vir die volledige seisoen se vereistes
      - Die grondvogstatus regdeur die wortel- en buffersone voldoende is.
    - Die gebruik van pulsbesproeiing moet nie oorweeg word wanneer:
      - Die lugtemperatuur onder 27 grade Celsius val nie.
      - Die wind waai sodat dit aan u vel gevoel kan word.

VOEDING

- Bepaal of voldoende nuwe lootgroei verkry is.
  - Dit behels 40cm+ van nuwe groei in die huidige seisoen.
  - Onvoldoende groei sal lei tot swak draerpotensiaal in die komende seisoen.
  - Die toediening van N-gebaseerde bemesting of blaarprodukte, soos in verlede maand se Tydige Wenke bespreek, kan gebruik word om onvoldoende groei aan te spreek.

NA-OES VERSORGING VAN STEENVRUGBOME

Hierdie is die mees kritiese tyd vir steenvrugbome en is ook die tydperk wanneer baie produksiefoute gemaak word.

Net omdat die vrugte geoes is, beteken dit nie dat die bome nie opgepas moet word nie. Die tydperk vanaf na-oes tot blaarval in die Herfs is 'n kritiese tydperk vir die opbou van reserwes in die bome vir volgende jaar se bloei en vrugset.

Hou in gedagte dat sagtevrugte vanaf knopswel tot verby 75% blomblaarval leef op reserwes wat in die na-oestydperk en Herfs van die vorige jaar opgeberg is. Hoe meer reserwes die boom het, hoe sterker sal die bloei wees en hoe groter die kans vir goeie vrugset.

Dit is baie belangrik dat die boom in die na-oestydperk tot blaarval (winter-veroudering) gesond gehou word en dat die maksimum hoeveelheid reserwes in die bome opgegaar word. Dit kan slegs bereik word indien daar groot, gesonde blare is wat in hierdie tydperk aanhou fotosintetiseer. Wat mens nie in hierdie tydperk wil sien nie, is lewenskragtige nuwe lootgroeï, omdat die boom dan sy energie aan hierdie lootgroeï sal allokêer en nie aan die opbou van reserwes vir die volgende jaar nie. Dit is dus 'n fyn balans wat bestuur moet word tussen die bome so gesond as moontlik te hou sonder om vegetatiewe groei in die bome te stimuleer. 'n Paar belangrike reëls hiervoor is:

- Die beheer van blaarsiektes, veral roes in perskes en nektariene en veral in die somerreënval gebied, is van kritiese belang. Daar moet nie voortydige blaarval vanweë roes of enige ander swamsiekte van die blare wees nie.
- Na-oesbemesting: een van my kollegas sal riglyne verskaf oor na-oesbemesting en dit moet ook met u voedingskonsultant bespreek word. Ek persoonlik hou nie van die term na-oesbemesting nie, want dit is eintlik 'n Herfs bemesting, en veral stikstofbemesting moet in die Herfs eers toegedien word wanneer mens weet dat dit nie nuwe lootgroeï sal bevorder nie. Dien dit so vroeg as moontlik toe maar nie sodat dit die groei van 'n klomp nuwe lote sal skep nie.
- Ná oes moet watertoediening met ten minste 50% gesny word, want die bome se waterbehoefte is baie minder as die vrugte eers van die boom af is. 'n Goeie praktiese reël is dat waterbehoefte ná oes ongeveer halveer moet word. Dieselfde vasgestelde tyd moet behou word, maar met dubbel die sikluslengte. M.a.w. as daar voorheen vir vier ure elke derde dag besproei is, moet daar nou vier ure elke sesde of sewende dag besproei word. Besproeiing moet weereens nie nuwe lootgroeï stimuleer nie.

- Veral vir perskes en nektariene is dit nuttig om in die herfs te snoei om die boom aan lig oop te maak sodat die eenjarige draerhout ordentlik kan rypword. Indien hierdie hout oorskadu is, sal die oorskadude lote terugsterf. Die tydsberekening van hierdie snoei is weereens krities; u wil dit definitief nie doen wanneer dit nuwe lootgroeï sal stimuleer nie en ook nie te vroeg nie, aangesien die grootte van die 'fabriek' dan verminder sal word deur die blare te verwyder. Terselfdertyd sal daardie blare nie funksioneer en fotosintetiseer as hulle nie direkte sonlig ontvang nie. Die snoei sal dus baie help om die oorblywende blare te help om doeltreffend te fotosintetiseer.
- Voedingstofsprute op die blare moet in die herfs aangewend word, veral Boor, Koper, Stikstof, Kalium en Fosfaat. Hierdie moet egter ook met u voedingskonsultant bespreek word en die raad moet op die resultate van blaaranalises gebaseer wees. Blaarmonsters moet aan die einde van Januarie geneem word.
- Hierdie bespuitings moet weereens nie nuwe lootgroeï stimuleer nie, maar moet help om reserwes vir die volgende bloeitydperk op te bou.
- Vir perskes en nektariene begin suksesvolle krulblaarbeheer in die Herfs. As daar nie voorkomende maatreëls in die Herfs geneem word nie is dit feitlik onmoontlik om krulblaar in 'n hele aantal vatbare variëteite te beheer. Die aanbeveling is dat perskes en nektariene bespuit word by 25% blaarval met:
  - 250g Koperoksichloried per 100 liter water en 14 dae later 400g Koperoksichloried per 100 liter water. Hierdie dubbele Koperbespuiting help grootliks om druk vanaf krulblaar in die Lente te verlig.
- Herfs is ook die tydperk wanneer begin moet word met bespuitings vir die beheer van Berderflike Dopluis. Bespreek dit met u Oesbeskermingskonsultant.

PLAE EN SIEKTE BEHEER

- Die September *Tydige Wenke*, wat die beheerstrategieë vir witroes, blaaspootjie, OVM, vrugkalander, bruinroes, sproetsiekte en gomvlek uitgebeeld het, moet oorweeg word, en die nodige strategieë moet soos en wanneer nodig vanaf die middel tot laat seisoen op die kultivars toegepas word.
- Die Oktober en November *Tydige Wenke* moet asseblief geraadpleeg word met betrekking tot die voorgestelde beheer van vals kodlingmot en vrugtevlieg en die voorgestelde prosedures vir na-oes bederf.
- Buiten hierdie plae en siektes kan die volgende ook bykomende beheerinsette verg:
- **Rooispinnekop – Appelkose.** Agrimec Gold @ 225ml/Ha (130–320 ml/Ha) + 250ml/hl Eos olie kan toegedien word met 'n gepaardgaande onthoudingstydperk van 21 dae. 'n Maksimum van twee bespuitings mag per seisoen toegedien word, solank hulle meer as 21 dae uitmekaar is.

- **Roospinnekop – Perskes en Nektariene.** Agrimec Gold @ 225ml/Ha (130-320ml/Ha) + 250ml/hl Eos olie kan toegedien word met 'n gepaardgaande onthoudingstydperk van 21 dae vir beide uitvoer en plaaslik. 'n Maksimum van twee bespuitings mag per seisoen toegedien word, solank hulle meer as 21 dae uitmekaar is. Alternatiewelik kan Epicure @ 100ml/hl toegedien word, ook met 'n 21-dag onthoudingstydperk vir uitvoer, maar vyf dae vir plaaslik. In hierdie geval mag daar ook net 'n maksimum van twee bespuitings per seisoen toegedien word.
- **Roospinnekop – Pruime.** Agrimec Gold @ 190ml/Ha (130-320ml/Ha) + 250ml/hl Eos olie kan toegedien word met 'n gepaardgaande onthoudingstydperk van 21 dae vir beide uitvoer en plaaslik. 'n Maksimum van twee bespuitings mag per seisoen toegedien word, solank hulle meer as 21 dae uitmekaar is. Alternatiewelik kan Sanamectin @ 35ml/hl + 150ml/hl Ligte Mineraalolie, **OF** Zoro @ 17,5ml/hl + 150ml/hl Ligte Mineraalolie eenmalig toegedien word, met 'n 14-dag onthoudingstydperk vir uitvoer en sewe dae vir plaaslik wat geld.
- **Na-oes roospinnekop – Alle Steenvrugte.** Indien dit nodig is, op grond van monitering wat 'n gebrek aan roofvyande aandui, kan 'n skoonmaak-bespuiting benodig word. Probeer om 'n ander chemiese groep te gebruik as wat vóór oes gebruik is om sodoende weerstand te vertraag, aangesien reste op die vrugte nie meer 'n probleem is nie. Onthou ook dat bome onder waterstres baie meer vatbaar is vir spinnekop-aktiwiteit as bome wat nie waterstres ervaar nie.
- **Na-oes Swaminfeksies – Alle Steenvrugte.** Indien boorde 'n geskiedenis het van vatbaarheid vir gomvlek, bruinroes of witroes moet voorkomende bespuitings toegedien word om te verseker dat daar nie 'n negatiewe impak op blaarkwaliteit en -doeltreffendheid in die na-oestydperk is nie wanneer die assimilasië van reserwes baie belangrik is. Oor die algemeen is ingevoerde kultivars meer vatbaar vir bruinroes as plaaslik gekweekte kultivars. Óf Mancozeb @ 150g/hl óf Benatbare Swael @ 300g/hl kan toegedien word. Die benatbare swael sal beide witroes en bruinroes beheer, in teenstelling met Mancozeb, wat bruinroes en gomvlek beheer.

TYDIGE WENKE bydraers:

Grond, Besproeiing, Voeding	Somersnoei	Gewasbeskerming
Mico Stander Grondkundige Agrimotion 021 851 1051	Peter Dall Tegniese konsultant Peter Dall Consultancy 028 272 9671	Andrew Hacking Tegniese konsultant Ad Lucem Agricultural Services 021 880 1905

HORTGRO Science en die span Tydige Wenke bydraers het alles in hul vermoë gedoen om inligting so akkuraat moontlik oor te dra. Derhalwe word geen aanspreeklikheid aanvaar vir die gebruik van hierdie inligting nie.